

Þingflokkur Pírata

Forgangsröðun fjármuna ríkisins

Nóvember 2014

Framkvæmdalýsing

Lýsing á rannsókn

Unnið fyrir	Þingflokk Pírata
Markmið	Að kanna hvernig Íslendingar vilja að Alþingi forgangsraði fjármunum í fjárlögum
Framkvæmdatími	6. - 20. nóvember 2014
Aðferð	Netkönnun
Úrtak	2900 manns á öllu landinu, 18 ára og eldri, handahófsvaldir úr Viðhorfahópi Capacent Gallup
Verknúmer	4024453

Stærð úrtaks og svörun

Úrtak	2900
Svara ekki	1125
Fjöldi svarenda	1775
Þátttökuhlutfall	61,2%

Hvernig vilt þú að Alþingi forgangsraði fjármunum til eftirfarandi málaflokka í fjárlögum? *

	1. sæti			2. sæti			3. sæti			4. sæti			5. sæti			Forgangseinkunn (0-100)
	Fjöldi	%	+/-	Fjöldi	%	+/-	Fjöldi	%	+/-	Fjöldi	%	+/-	Fjöldi	%	+/-	
Heilbrigðismál	1.311	77,4	2,0	219	12,9	1,6	81	4,8	1,0	36	2,1	0,7	14	0,8	0,4	91,7
Mennta- og fræðslumál	101	6,0	1,1	643	38,0	2,3	329	19,4	1,9	213	12,6	1,6	121	7,1	1,2	54,5
Almannat. og velferðarmál	78	4,6	1,0	276	16,3	1,8	335	19,8	1,9	248	14,7	1,7	188	11,1	1,5	37,6
Löggæsla og öryggismál	47	2,8	0,8	191	11,3	1,5	282	16,7	1,8	275	16,2	1,8	210	12,4	1,6	30,8
Samgöngumál	33	1,9	0,7	111	6,6	1,2	189	11,2	1,5	267	15,8	1,7	246	14,5	1,7	23,1
Húsn., skipulags- og hreinsunarmál	42	2,5	0,7	105	6,2	1,1	186	11,0	1,5	184	10,8	1,5	201	11,9	1,5	20,7
Almenn opinber þjónusta	20	1,2	0,5	54	3,2	0,8	74	4,4	1,0	126	7,4	1,2	204	12,0	1,6	11,7
Menningarmál	12	0,7	0,4	20	1,2	0,5	59	3,5	0,9	76	4,5	1,0	115	6,8	1,2	6,9
Sjávarútvegsmál	14	0,8	0,4	20	1,2	0,5	44	2,6	0,8	63	3,7	0,9	89	5,3	1,1	5,9
Iðnaðarmál og önnur útgj. v/atvinnuv.	8	0,5	0,3	14	0,8	0,4	41	2,4	0,7	82	4,9	1,0	88	5,2	1,1	5,6
Landbúnaðarmál	10	0,6	0,4	18	1,0	0,5	32	1,9	0,7	54	3,2	0,8	81	4,8	1,0	4,8
Eldsneytis- og orkumál	14	0,8	0,4	17	1,0	0,5	28	1,7	0,6	50	2,9	0,8	80	4,7	1,0	4,7
Kirkjumál	3	0,2	0,2	3	0,2	0,2	6	0,4	0,3	11	0,6	0,4	24	1,4	0,6	1,1
Önnur útgjöld ríkissjóðs	2	0,1	0,2	3	0,2	0,2	5	0,3	0,3	9	0,5	0,3	32	1,9	0,6	1,0
Fjöldi svara	1.693	100,0		1.693	100,0		1.693	100,0		1.693	100,0		1.693	100,0		
Tóku afstöðu	1.693	95,4														
Tóku ekki afstöðu	82	4,6														
Fjöldi svarenda	1.775	100,0														

Forgangseinkunn er fengin með eftirfarandi formúlu: ((„1. sæti“ * 100)+(„2. sæti“ * 80)+(„3. sæti“ * 60)+(„4. sæti“ * 40)+(„5. sæti“ * 20))/Tóku afstöðu.

* Eftirfarandi viðbót var við spurninguna:

Við samlegast raðaðu málaflokkum í forgangsröð með því að smella fyrst á þann málaflokk sem mestan forgang skyldi hafa, smelltu svo á málaflokkinn sem næstmestan forgang skyldi hafa og svo framvegis.

Við samlega forgangsraðaðu a.m.k. fimm atriðum, en þú þarft ekki að forgangsraða öllum atriðunum.

Hvernig vilt þú að Alþingi forgangsraði fjármunum til eftirfarandi málaflokka í fjárlögum?

Greiningar

	Fjöldi	Heilbrigðis- mál	Mennta- og fræðslumál	Almannatr. og velf.mál	Löggæsla og öryggismál	Samgöngu- mál	Húsn., skipulags- og hreins.mál	Almenn opinber þjónusta	Menningar- mál	Sjávar- útvegsmál	Heilbrigðismál
Heild	1.693	92	54	38	31	23	21	12	7	6	92
Kyn											
Karlar	854	90	52	39	29	26	18	11	8	8	90
Konur	840	94	57	36	33	20	23	13	6	4	94
Aldur											
18-24 ára	208	89	63	29	22	14	24	16	8	7	89
25-34 ára	285	92	61	32	29	18	28	10	7	5	92
35-44 ára	287	92	55	34	33	21	20	15	6	7	92
45-54 ára	301	92	54	36	36	24	22	9	5	6	92
55-64 ára	286	93	52	46	30	30	18	10	6	4	93
65 ára eða eldri	326	91	46	46	32	28	14	11	10	6	91
Búseta											
Reykjavík	648	92	58	39	29	19	24	11	8	5	92
Nágrannasv.félög R.víkur	445	91	55	37	33	20	21	13	7	5	91
Önnur sveitarfélög	600	91	50	36	31	30	17	11	5	8	91
Kjördæmi											
Reykjavíkurborg	326	93	55	40	31	19	25	11	7	6	93
Reykjavíkurborg norður	322	92	60	39	27	20	24	12	10	3	92
Suðvesturkjördæmi	445	91	55	37	33	20	21	13	7	5	91
Norðvesturkjördæmi	158	92	49	33	32	33	14	9	8	6	92
Norðausturkjördæmi	203	91	53	37	26	33	16	13	5	8	91
Suðurborg	239	90	49	37	35	25	18	11	4	9	90

Þar sem einkunn er feitletruð og lituð með bláu er marktækur munur á milli hópa

Hvernig vilt þú að Alþingi forgangsraði fjármunum til eftirfarandi málaflokka í fjárlögum?

Greiningar

	Fjöldi	Heilbrigðis- mál	Mennta- og fræðslumál	Almannatr. og velf.mál	Löggæsla og öryggismál	Samgöngu- mál	Húsn.-, skipulags- og hreins.mál	Almenn opinber þjónusta	Menningar- mál	Sjávar- útvegsmál	Heilbrigðismál
Heild	1.693	92	54	38	31	23	21	12	7	6	92
Fjölskyldutekjur											
Lægri en 400 þúsund	302	90	50	43	29	22	21	13	9	6	90
400 til 549 þúsund	219	92	56	36	29	20	23	11	9	8	92
550 til 799 þúsund	311	92	54	39	27	24	25	11	6	5	92
800 til 999 þúsund	191	92	58	37	32	24	17	13	5	5	92
Milljón til 1.249 þúsund	143	93	58	34	32	25	20	12	7	6	93
1.250 þúsund eða hærri	131	92	65	32	34	23	15	9	6	5	92
Menntun											
Grunnskólapróf	470	92	49	39	34	25	21	12	4	7	92
Framhaldsskólapróf	597	91	52	37	32	24	20	12	7	6	91
Háskólapróf	475	93	65	37	25	20	21	12	10	4	93
Ef kosið yrði til Alþingis í dag, hvaða flokk eða lista myndirðu kjósa/líklegast kjósa?											
Framsóknarflokkinn		90	43	36	34	36	14	12	3	9	90
Sjálfstæðisflokkinn		91	47	29	40	31	17	8	3	9	91
Samfylkinguna		95	61	42	23	18	20	15	9	4	95
Vinstrihr.-grænt framboð		91	63	43	19	14	24	15	15	3	91
Bjarta framtíð		94	67	36	28	22	20	13	9	3	94
Pírata		89	56	44	19	22	28	11	14	7	89
Annar flokk/lista		89	46	47	39	19	16	11	7	9	89

Þar sem einkunn er feitletruð og lituð með bláu er marktækur munur á milli hópa

Leiðbeiningar um túlkun niðurstaðna

Ertu hlynnt(ur) eða andvíg(ur) ...?

	Fjöldi	%	+/-
Mjög hlynnt(ur) (5)	217	27,6	3,1
Frekar hlynnt(ur) (4)	356	45,3	3,5
Hvorki né (3)	133	16,9	2,6
Frekar andvíg(ur) (2)	61	7,8	1,9
Mjög andvíg(ur) (1)	19	2,4	1,1
Hlynnt(ur)	72,9		3,1
Hvorki né	16,9		2,6
Andvíg(ur)	10,2		2,1
Fjöldi svara	786	100,0	
Tóku afstöðu	786	69,2	
Tóku ekki afstöðu	350	30,8	
Fjöldi aðspurðra	1.136	100,0	
Spurðir	1.136	95,8	
Ekki spurðir	50	4,2	
Fjöldi svarenda	1.186	100,0	
Meðaltal (1-5)	3,9		
Vikmörk ±	0,1		

Í **tíðnitöflu** má sjá hvernig svör þátttakenda dreifast á ólíka svarkosti. Þar má einnig sjá hversu margir tóku afstöðu til spurningarinnar og hversu margir voru spurðir. Í töflunni hér fyrir ofan má sjá að tæplega 28% þátttakenda eru mjög hlynnt því sem spurt var um og riflega 45% frekar hlynnt. Ef teknir eru saman þeir sem segjast frekar og mjög hlynntir má sjá að í heildina eru tæplega 73% hlynnt málefnum. Vekja ber athygli á að hátt hlutfall aðspurðra, eða 30,8%, tók ekki afstöðu til spurningarinnar og er talan því rauðlituð því til áherslu.

Meðaltal er reiknað með því að leggja saman margfeldi af vægi svars og fjölda sem velja það svar og deila upp í summuna með heildarfjölda svara. Í töflunni hér fyrir ofan reiknast meðaltal skv. eftirfarandi formúlu: [Mjög hlynnt(ur) (fj. x 5) + frekar hlynnt(ur) (fj. x 4) + hvorki né (fj. x 3) + frekar andvíg(ur) (fj. x 2) + mjög andvíg(ur) (fj. x 1)] / Heildarfjöldi svara. Í þessu dæmi tekur meðaltalið gildi á kvarðanum 1 til 5 en meðaltalið tekur gildi á því bili sem kvarðinn er hverju sinni.

Vikmörk (sjá +/- dálk í tíðnitöflu)

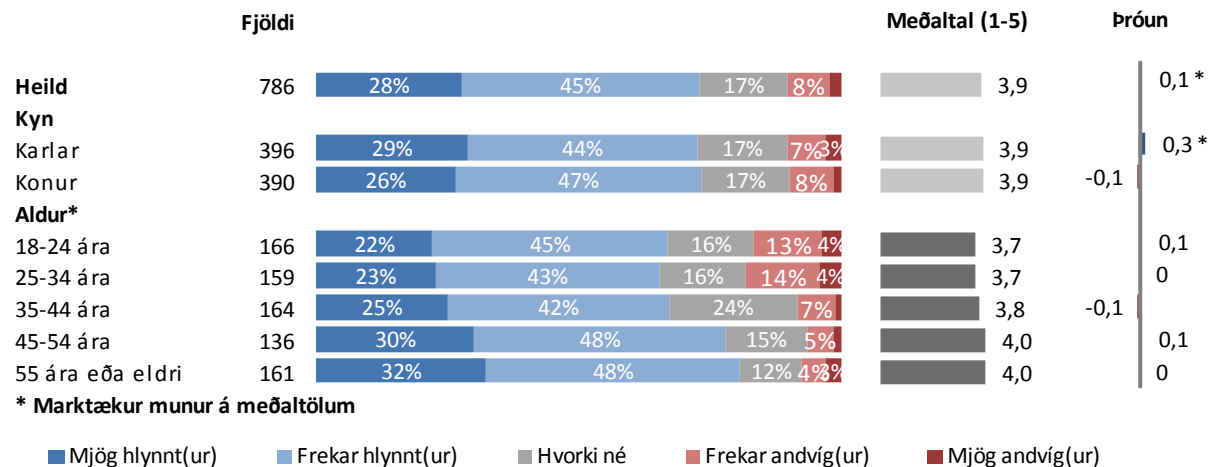
Til að geta áttað sig betur á niðurstöðum rannsókna er nauðsynlegt að skilja hvað vikmörk eru. Vikmörk eru reiknuð fyrir hverja hlutfallstölu og meðaltöl og ná jafn langt upp fyrir og niður fyrir töluna nema ef vikmörkin fara niður að 0% eða upp að 100%. Oftast er miðað við 95% vissu. Segja má með 95% vissu að niðurstaða sem fengin er úr rannsókn liggja innan þessara vikmarka ef allir í þýðinu eru spurðir. Í dæminu hér til hliðar má segja með 95% vissu að hefðu allir í þýðinu spurðir, hefðu á bilinu 24,5% til 30,7% (27,6% +/- 3,1%) verið mjög hlynnt málefnum. Einnig má nota vikmörk til að skoða hvort marktækur munur sé á fjölda þeirra sem velja ólíka svarkosti. Ef vikmörkin skarast ekki er marktækur munur á fjöldanum. T.d. væri hægt að segja með 95% vissu að marktækt fleiri einstaklingar séu frekar hlynntir málefnum en mjög hlynntir því.

Greiningar og marktækt

Oft er gerð greining á hverri spurningu eftir lýðfræðibreytum, s.s. kyni, aldri og búsetu, sem og eftir öðrum spurningum í sömu könnun. Hér fyrir neðan má sjá greiningu eftir kyni og aldri þátttakenda. Þar sést t.d. að 29% karla eru mjög hlynntir málefnum á móti 26% kvenna. Í greiningum er jafnframt sýnt meðaltal mismunandi hópa og tekið fram hvort sá munur á meðaltölum sem kom fram á hópum í könnuninni er tölfræðilega marktækur. Þegar munurinn er marktækur er titillinn stjómumerktur, eins og í tilfelli aldurs spurningarinnar í greiningunni hér fyrir neðan. Að auki eru súlur sem sýna meðaltöl litaðar dökkgrár til áherslu.

Algengur misskilningur er að ef tölfræðiprófið er ekki marktækt þá sé ekkert að marka þá niðurstöðu. Það er hins vegar rangt, því merking tölfræðilegra marktækta felst í því hvort hægt sé að alhæfa mun sem kemur fram í könnun yfir á þýði. Í dæminu hér fyrir neðan má sjá að eftir því sem fólk eldist er það hlynntara málefnum og staðhæfa má með 95% vissu að þessi munur eftir aldurshópum á sér einnig stað í þýðinu (t.d. meðal þjóðarinnar).

Langst til hægri á myndinni hér fyrir neðan er sýndar breytingar á meðaltölum frá síðustu mælingu. Í þessu dæmi má sjá að meðaltal karla hefur lækkað um 0,3 stig frá síðustu mælingu (er nú 3,9 og var síðast 3,6). Stjórnumerkingin við súluna vísar til þess að munur milli mælinga er tölfræðilega marktækur. Því má segja að karlmenn séu nú að jafnaði hlynntari málefnum en þeir voru í síðustu mælingu.



Vigtun

Gögn rannsóknarinnar eru vigtuð til þess að úrtak endurspegli þýði með tilliti til kyns, aldurs og búsetu. Fjöldatölur í skýrslunni eru því námundaðar að næstu heilu tölu, en hlutföll og meðaltöl miðast við fjöldatöluna eins og hún væri með aukastöfum. Misræmi getur því verið á samanlögðum fjölda einstaklinga í greiningum og í tíðnitöflum.

Hlutfall svarenda fyrir vigtun:

Kyn:

Karlar	51,0%
Konur	49,0%

Aldur:

18-24 ára	6,1%
25-34 ára	15,1%
35-44 ára	16,5%
45-54 ára	19,0%
55-64 ára	19,5%
65 ára eða eldri	19,5%

Búseta:

Höfuðborgarsvæðið	65,1%
Landsbyggðin	34,9%

Hlutfall svarenda eftir vigtun:

Kyn:

Karlar	49,8%
Konur	50,2%

Aldur:

18-24 ára	13,3%
25-34 ára	17,2%
35-44 ára	16,7%
45-54 ára	17,7%
55-64 ára	16,3%
65 ára eða eldri	18,7%

Búseta:

Höfuðborgarsvæðið	64,5%
Landsbyggðin	35,5%

Að lokum

Reykjavík, 21. nóvember 2014

Bestu þakkir fyrir gott samstarf,

Matthías Þorvaldsson
Jón Karl Árnason

Allar ábendingar varðandi framsetningu skýrslunnar eru vel þegnar.
Vinsamlegast sendið tölvupóst á abending@capacent.is til að koma þeim á framfæri.